

ben a templom raktárának, majd fa és szén tárolására használták, később elfalazták.

A templom É-i oldalán csapadékcsatorna ásása közben 7 csontvázas temetkezés kerültek elő. Mivel itt nem számítottunk temetkezésre, a sírok egy részét a markoló megbolygatta. Hatot teljesen feltártunk, az egyiket, mivel csak a metszetfalban mutatkozott, dokumentáltuk, de nem bontottunk rá. A sírok mellékletekkel voltak; több olvasót, mellkeresztet, ill. egy medaillont is találtunk. Az olvasószemek fából, rézből készültek, a kettős kereszt mellkereszt és a medaillon úgyszintén. A temetkezések a 17. sz. közepénél nem korábbiak, inkább a század végére, a 18. sz. elejére tehető.

December elején került elő a kolostor kútja. Ennek helyét egy 19. sz. közepéről származó felmérésből ismertük, de a kút azóta eltűnt; vastag betonréteg fedte. Átmérője 1,8 m, főleg lapos gneiszkövekből rakták. Érdekessége, hogy a kút aknája a függőlegesből kitér K-i irányba, okát nem tudjuk megmagyarázni. Az viszont kiderült, hogy a kút a kolostor barokkizálásakor magasították. Ekkor töltötték fel a gazdasági udvar területét a mai szintre. Ez mintegy 3–3,5 m-es töltést jelentett, a kút kávját ennyivel kellett magasítani.

A feltűnően nagy átmérőjű kútban kizárólag 20. századi betöltést találtunk, valószínűleg az 1948-as államosítást követően temették be. A leletek közt 18. századi zöldmázás kályhacsempék töredékei is voltak. Találtunk az egykori karmelita zárdához köthető néhány kerámia kegytárgytöredéket, mint pl. kisméretű, valószínűleg cellákból való szenteltvíztartót.

NEMES ANDRÁS – POLGÁR PÉTER

455. Sopronkövesd, ÉNy-i lakóterület (KÖH 53303)

(Győr-Moson-Sopron megye) U

2010. július 12–14. folyamán leletmentő feltárást végeztünk Sopronkövesd ÉNy-i szélén, a Jókai Mór utca É felé dűlőútként folytatódó részén, a merőleges Margaréta utca sarkától É felé mintegy 100 m hosszú szakaszon (066 hrsz.). Előzményként július 8-án folyamatban levő útfelújítási munkálatok szemlélésénél a kiszáradt talajon bizonytalanul körülhatárolható objektumfoltot azonosítottunk, a felületen számos neolitikorra keltezhető kerámiatöredéket gyűjtöttünk. A kivitelezési munkálatokat leállítottuk.

Közvetlenül a dűlőút mellett, attól Ny-ra régészeti lelőhely terül el, melyen DVK településnyomok ismertek. Helyi lakos (Dózsa Gy. u. 1.) a kertjében talált számos, szintén a neolitikum időszakába sorolható, kevésbé jellegzetes kerámiatöredéket, valamint kovapattintéket, melyeket felajánlott a Soproni Múzeum gyűjteményének. Mindezek alapján valószínűsítettük, hogy az említett lelőhely a település Ny-i szélén húzódó telkekre is kiterjed.

A feltárást során összesen öt gödröt dokumentáltunk, közülük a 2. sz. két beásásból állt, s a legtöbb kerámiatöredék is innen került elő. A jellegzetes bevé-

sett vonaldíszes darabok mellett durvább kivitelezésű töredékek jelentkeztek, valamint kovapattintékok és némi állatcsont. Az objektumok mellett több kerámia-koncentráldási helyet is megfigyeltünk, itt szelvények segítségével vizsgálódtunk, ám egyik alkalommal sem lehetett jelenséget azonosítani. A dokumentált objektumok a kutatott szakasz közel teljes hosszán helyezkedtek el, a K felé a nyomvonalon is túlnyúló 4. objektum azt bizonyíthatja, hogy a neolitikum település valószínűleg valóban folytatódhat ebbe az irányba.

Munkatárs: Balassa Krisztina régésztechnikus.

POLGÁR PÉTER

456. Súr, Árpád utca, római katolikus templom (KÖH 72587)

(Komárom-Esztergom megye) Kú

2010 januárjában az építető önkormányzat kérésére szemlét végeztünk a római katolikus templom (263 hrsz.) felújításánál. A barokk kori templom, mely 1785-ben épült, a falu központjában, domboldalon elhelyezkedő, szabadon álló, keletelt, egyhajós épület, szegmensíves záródású szentéllyel, É-i és D-i oldalán egy-egy bővítménnyel, Ny-i homlokzatán homlokzat elé ugró toronnyal. A 19. sz. folyamán többször átalakították. A templombelsőben a padok felszedésekor kiderült, hogy alattuk burkolat nem volt, a padok talpgerendái részben döngölt agyagra, részben É–D irányú, egy téglányi vastag sávalapokra voltak rátéve. Ezek barokk kori téglákból épültek (téglaméret: 30×15×5 cm), némelyikükön az itt birtokos Zichy-családra utaló CNZ bélyeg szerepelt.

Megállapíthattuk, hogy a templom hajójának Ny-i fala teljes hosszában, az É-i és a D-i hajófal pedig nagyrészt egy korábbi törtkőfalazatra épült rá. A mai templom téglafala és a korábbi törtkőfalazat – mai lábázatban is jól látható – vízszintes elválása az ÉNy-i külső hajósaroktól K-re 12,7 m-re egy külső falsarok formájában ér véget. E külső falsaroknak a D-i párja a D-i hajófalban is azonosítható volt. A törtkőfalazat általában szabálytalan falsíkot mutatott, ami arra utalt, hogy alapfalhoz tartozott. E korábbi épület felmenő falát csupán az ÉNy-i külső falsarok környezetében azonosíthattuk néhány kősor formájában, ahol az alapozási padka mintegy 0,5 m-rel emelkedik a mai külső járószint fölé; mindez az egykori külső járószint lepusztulására utal.

A hajó belsejének ÉK-i felében a padok helyén, a barokk kori sávalapozások között, közvetlenül az É-i hajófal mellett láthatóvá vált egy K–Ny irányú, 132 cm széles kőfal teteje (a mai padlótól 6 cm mélységben) mintegy 5,7 m hosszán, körülötte pedig a homokos altalaj 9 cm mélységben. A fal K-i folytatása nem volt követhető, mert befutott a mai préselt kő agyaglap burkolat alá, Ny-i vége egy külső falsarokban fordult É felé, és csatlakozott az É-i hajófal alatt azonosított falhoz. Ugyanennek D-i párját nem lehetett megtalálni, csupán egy szabálytalan kő jelezte hasonló falazat meglétét. Mindezek alapján egy kb. 9,7×7,6 m belméretű hajóval, kb. 5,5 m belső